

Publicerad i Fokus Öresund december 2008

Öresundsregionen behöver euron

Den pågående finanskrisen och den annalkande lågkonjunkturen visar att Öresundsregionen behöver en gemensam valuta.

På ett år har den svenska kronan tappat närmare tio procent i värde gentemot den danska kronan. Gentemot dollarn är fallet cirka 30 procent. I Danmark har den danska kronan hållits uppe i den finansiella turbulensen tack vare danska centralbankens så kallade fastkurspolitik. För att hålla kvar den höga valutakursen har Danmark tvingats till kraftiga ränteökningar som gjort att ränteskillnaden mellan våra båda länder drivits upp i nivåer kring två procentenheter. I båda fallen har både individer och företag drabbats.

På kort sikt finns det många som gärna vill kora vinnare och förlorare i denna finansturbulens. Svenskar som arbetar i Danmark kan glädja sig åt en plötslig köpkraftsökning, samtidigt som danska exportföretag lider under en uppenbarligen övervärderad dansk valuta.

På lite längre sikt är dock dessa dubbla valutor något som hela regionen förlorar på. Pendlare måste kunna lita på att köpkraften inte förändras till följd av utvecklingen på valutamarknaden, eller att bostadsräntorna inte rusar iväg till nivåer långt över grannländernas. På samma sätt behöver företag som verkar över Öresund en stabil valuta där priserna inte åker jojo till följd av utvecklingen på valutamarknaden.

Krisen visar vår sårbarhet

Den ekonomiska krisen visar hur sårbar Öresundsregionen är och hur stor osäkerheten och turbulensen blir när den danska och svenska valutan kommer under press. En naturlig följd av den djupa finansiella och ekonomiska krisen är att frågan om Sveriges och Danmarks inträde i EMU åter aktualiseras. Genom ett införande av euron kan vi eliminera de valutarisker och ränteskillnader som idag tynger och bromsar integrationen över Öresund.

Därför är det glädjande att vi nu ser en försiktig, om än något yrvaken, eurodebatt ta fart i Sydsverige och Danmark. I både Danmark och Sverige har den ekonomiska krisen hittills också inneburit att stödet för ett medlemskap i valutaunionen har ökat bland befolkningen.

Det finns säkert de som invänder att valutaunionen är övergående och att allt talar för att Skåne och Själland kommer att klara sig jämförelsevis bra i den kommande lågkonjunkturen. Det är förvisso sant att Skåne, särskilt den västra delen, står mycket bättre rustat inför denna lågkonjunktur jämfört med de förutsättningar som gällde vid krisåren i början av 1990-talet.

Detta är dock inget vi kan slå oss till ro med för att avvakta att krisen blåser över. Oavsett hur väl rustat Skåne och Sjælland är för att möta en djup lågkonjunktur kommer Öresundsregionen att dras med och försvagas av den valutaoro som krisen skapar. Skyddet häremot är att både Sverige och Danmark går in i den gemensamma valutan.

Utanförskapet har ett pris

Finanskrisen har satt ljuset på det ekonomiska pris det har för Danmark och Sverige att stå utanför EMU. Men utanförskapet har också ett politiskt pris. De europeiska länder som redan har infört euron knyts nu allt närmare varandra. Det är i denna krets som krispaket för att möta finanskrisen mejslas fram – krispaket som påverkar oss alla, oavsett om vi är med i valutaunionen eller inte. Det finns mycket som vi som lever och arbetar i Öresundsregionen inte själva kommer att kunna påverka i den globala lågkonjunktur som vi nu gått in i. Låt oss i stället fokusera på vad våra länder faktiskt kan påverka. Och framför allt, måste vi se till att vi inte försätter oss i en svårare situation än nödvändigt. Det är dags för svenskar och danskar på båda sidor av Öresund att ta ett gemensamt ansvar för att få upp EMU på den politiska agendan i båda våra länder.

Stephan Mühler

VD